

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/19/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124235976
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124235976.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne M.. P. Y., narodenej XX. D. XXXX, P., O. XXXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Viktorom Mlynekom, Nitra, Štúrova 1419/43, proti žalovanej NEMETH INTERNATIONAL, s.r.o., Lučenec, Podjavorinskej 8, IČO: 53 634 624, o zaplatenie 33.485,28 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12Csp/71/2024, o nesúhlase s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Na prejednanie sporu vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12Csp/71/2024 je kauzálnie príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor vedený ním pod sp. zn. 34Up/394/2024 Okresnému súdu Nitra ako súdu príslušnému podľa Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“). Okresný súd Banská Bystrica konanie viedol ako upomínacie konanie v zmysle zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej tiež len „zákon č. 307/2016 Z. z.“) a postúpenie sporu odôvodnil tým, že žalobkyňa navrhla v stanovenej lehote pokračovať v konaní na príslušnom súde (§ 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.).

2. Okresný súd Nitra s postúpením sporu nesúhlasil a predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP. Uviedol, že v danom prípade bol podľa obsahu spisu Okresnému súdu Banská Bystrica doručený elektronickými prostriedkami na formulári na to určenom pre upomínacie konanie odpor žalovanej, avšak bez riadnej autorizácie v zmysle zákona o e-Governmente (zákona č. 305/2013 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení), a preto mal byť odmietnutý v upomínacom konaní (v zmysle § 12 ods. 1 písm. c/ zákona č. 307/2016 Z. z.).

3. Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený obom súdom zhora podľa § 43 ods. 2 CSP preskúmal spor a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Nitra je dôvodný.

4. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

6. Podľa § 2 zákona č. 307/2016 Z. z. na upomínacie konanie je kauzálnu príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

7. Podľa § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 307/2016 Z. z. proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý. Podaný odpor nemožno vziať späť. Ak sa odpor podáva elektronickými prostriedkami, musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu.

8. Podľa § 23 ods. 1 vety druhej zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania,

a/ ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitou podania vlastnoručný podpis:

1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou,

2. použitím na to určenej funkcie ústredného portálu alebo špecializovaného portálu, ktorá je podmienená úspešnou autentifikáciou zodpovedajúcou najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, alebo

3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje,

b/ kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktorého kvalifikovaný certifikát obsahuje minimálny súbor osobných identifikačných údajov reprezentujúcich jedinečným spôsobom fyzickú osobu podľa osobitného predpisu, a ktorý zahrnul do autorizácie aj kvalifikovanú elektronickú časovú pečať, ktorá určuje dátum a čas, po ktorom nastala autorizácia, ak je podľa osobitného predpisu náležitou podania vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený.

9. Podľa § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak

a/ konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať za túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo

b/ prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, zodpovedá najmenej úrovni zabezpečenia „vysoká“ podľa osobitného predpisu a obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajov vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.

10. Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 307/2016 Z. z. súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný neoprávnenou osobou.

11. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

12. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 CSP zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

13. S ohľadom na skutočnosť, že k postúpeniu sporu (veci) môže dôjsť nielen za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 43 ods. 1 CSP, ale aj pri splnení podmienok uvedených v ustanovení § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z., je potrebné pojem „postúpenie sporu“ použitý v ustanovení § 43 ods. 2 CSP vykladať extenzívne, t. j. tak, že pod postúpením sporu treba rozumieť nielen postúpenie sporu ako výsledok postupu súdu podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ale aj ako výsledok postupu súdu podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.

14. Preskúmaním predloženého spisu najvyšší súd zistil, že žalovaná podala proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica z 8. marca 2024 č. k. 34Up/394/2024-34 odpor elektronickými prostriedkami, avšak podanie založené na č. l. 40 a nasl. nespĺňa predpoklady podania odporu elektronickými prostriedkami tak, ako to vyplýva z ust. § 11 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z., a to pre absenciu jeho autorizácie. Práve absencia autorizácie elektronicky podaného odporu je nedostatkom brániacim prihladeniu naň (ďalšiemu vecnému prejednávaniu sporu) a pokiaľ sa nepreukáže opak, je táto okolnosť dôvodom pre odmietnutie odporu. Z uvedeného dôvodu mal Okresný súd Banská Bystrica dôsledne skúmať splnenie predpokladov, či podaný odpor spĺňa náležitosti nevyhnutné pre privodenie ním povinnosti súdu ďalej pokračovať vo vecnom prejednávaní sporu (príslušným súdom), alebo ich nespĺňa (tu porovnaj aj uznesenie najvyššieho súdu z 26. augusta 2020 sp. zn. 2Ndob/4/2021 a v ňom spomínané uznesenia sp. zn. 2Ndob/12/2020 a sp. zn. 4Ndob/13/2020).

15. Zmyslom a účelom autorizácie elektronicky uskutočneného podania vo veci samej (ktorým je v zmysle § 123 ods. 2 a § 125 ods. 1 CSP v spojení s § 11 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z. aj odpor v upomínacom konaní) je záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania. Autorizácia podania vo veci samej, uskutočneného v elektronickej podobe, nahrádza podpis konajúcej osoby a slúži na identifikáciu osoby, ktorá predmetné podanie vo veci samej spísala a podpísala. Za osobu, ktorá podanie vo veci samej spísala a podpísala, treba považovať tú osobu, ktorej v zmysle overenia patrí kvalifikovaný elektronický podpis alebo kvalifikovaná elektronická pečať.

16. Ustanovenia zákona o upomínacom konaní neobsahujú výslovne zmienku o tom, ako postupovať v takej procesnej situácii, aká nastala v danom spore, ak súd, na ktorý bola vec postúpená z dôvodu podania odporu, nesúhlasí s postúpením z dôvodu iného posúdenia podania odporu oprávnenou osobou ako súd v upomínacom konaní. Ak uvedenú skutočnosť zistí súd na to príslušný, mal by sám rozhodnúť o odmietnutí odporu (§ 12 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z.). Koncepcia zákona č. 307/2016 Z. z. pritom vychádza z toho, že jedine súd v upomínacom konaní môže rozhodnúť o odpore nespĺňajúcim zákonné náležitosti. V danom prípade preto nebol dôvod na výzvu žalobkyni na podanie návrhu na pokračovanie v konaní a na následné postúpenie veci Okresnému súdu Nitra (resp. pri záujme na čo najväčšej presnosti bez zdržania postupu opísaného vyššie takýto postup bolo treba považovať za predčasný). Kauzálna príslušnosť súdom totiž naďalej ostáva Okresný súd Banská Bystrica.

17. Najvyšší súd na základe uvedených dôvodov rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.